

Dyrektor: Ks. Luciano Guerra * Propriedade: Santuário de Nossa Senhora do Rosário de Fátima (Portugal) * Publicação Trimestral * Ano 5 * 18 * 2008/08/13

Wolę raczej umrzeć!

Co wydarzyło się tamtego 13 sierpnia?

To powinien być miesiąc czwartego objawienia. W okolicach Fatimy wyczuwało się atmosferę ogromnego wyczekiwania. Po objawieniu

czerwcowym gęstniała tajemnica: dzieci (szczerść i prostoduszność Hiacynty?) powiedziały, że Pani powierzyła im sekret. Ścisłało się coraz bardziej serce matki Łucji. Coraz większe tłumy tłoczyły się na niewielkiej przestrzeni wokół jej domu, wokół jej córki, której nie mogła wyobrazić sobie jako widzającej. Wszyscy chcieli poznać tajemnicę. Niektórzy nawet wierzyli; ale inni nie wahali się przestrzegać biednej kobiety: ktoś mógłby targnąć się na życie jej córki, gdyby tak wielki szum zakończył się niczym.

Kiedy tego 13 sierpnia w Cova da Iria gromadziły się tysiące oczekujących ludzi, dzieci były już 12 kilometrów stamtąd, uwięzione przez administratora powiatu. Był to mason, antyklerykał, przekonany, że objawienia to bujda i jeszcze bardziej przekonany, że uda mu się zdemaskować tę intrygę. Trzy dni przetrzymywał dzieci do swojej wyłącznej dyspozycji. Część tego czasu spędziły one w więzieniu, pośród pospolitych przestępców.

Łucja opowiada w ogólnych zarysach, co się wówczas działo. Przemilcza swoje własne uczucia. Hiacynta płakała prawie

bez przerwy w poczuciu niemilosiernego osamotnienia: „Ani twoi, ani moi rodzice nie przyszli nas odwiedzić. Nie dbają więcej o nas”. Franciszek pocieszał się wątłą nadzieją, że Matka Boska może im się ukazać nawet tam. Na próżno!

Rysuje się taki oto obraz. Niedowierzenie proboszcza. Zupelne opuszczenie przez rodziców. Zdecydowany sprzeciw matki Łucji. Niegodziwość wszechpotężnego administratora. Lekkożylna

współtowarzyszka z więzienia. Hiacynta przy oknie, płacząca. Płacząca nawet wtedy, gdy jeden z więźniów wziął ją na rękę i tańczył, aby ją rozweselić. Łucja „odpowiedzialna” za cały ten dramat. Znowu przypomniały się jej pełne niedowierzenia słowa proboszcza: „A jeśli to wszystko to tylko diabelska sztuczka?”. Namawiano ich, obdarzonych tak wyjątkową wrażliwością, żeby wszystkiego się wyparli! Kimże byli, aby oprzeć się tej nieustraszonej wrzawie wokół? Współwięźniowie mówili: „Zdradźcie tę tajemnicę panu administratorowi. Co was to obchodzi, że ta Pani tego nie chce?”

„Co to, to nie! - odpowiedziały z zapalem Hiacynta - Wolę raczej umrzeć!”

Próba ognia: końcowe przesłuchanie

trzeciego dnia rano. Cała trójka po kolei, poczynając od Hiacynty, została zaprowadzona do pomieszczenia, gdzie mieli zostać „usmażeni w oleju”.

Abym nie zdradziła Pani jaśniejszej od słońca! Niewzruszona wiara!

Ks. Luciano Guerra

Poświęcenie kościoła parafialnego Matki Boskiej Fatimskiej w San Giorgio la Molara (Włochy)

Rankiem, 31 maja 2008 roku w miejscowości San Giorgio la Molara (we Włoszech) miała miejsce starannie przygotowana i wzruszająca celebrowana eucharystyczna, której przewodniczył arcybiskup diecezji Benevento: konsekracja ołtarza i dedykacja nowego kościoła parafialnego Matki Boskiej Fatimskiej. Uroczystość była ukoronowaniem wieloletnich marzeń mieszkańców miasteczka.

Nowy kościół - gorąco upragniony przez dawnego, zmarłego już proboszcza, a ukończony przez obecnego duszpasterza ks. Luigi Ulano - ma trzy nawy; w prawej nawie znajduje się ołtarz Najświętszego Sakramentu z figurą Niepokalanego Serca Maryi, w lewej - ołtarz poświęcony patronowi miejscowości San Giorgio (św. Jerzemu). W nawie środkowej, w tle głównego ołtarza umieszczono mozaikę przedstawiającą cud słońca z 13 października 1917 roku; na obrazie Matka Boska osłania swoim płaszczem wiernych uczestniczących w tym wydarzeniu wraz z trójmiem pastuszków, co symbolizuje matczyną opiekę, jaką Maryja otacza wszystkie Swoje dzieci.

Po południu tego samego dnia ulicami miasta przeszła ogromna procesja z figurą Niepokalanego Serca Maryi. Procesję zakończyła msza święta, której przewodniczył reprezentujący na uroczystościach Sanktuarium Fatimskie ks. Clemente Dotti.

Z Fatimy płynie wezwanie o kulturę miłości

Pielgrzymka rocznicowa w czerwcu była od początku do końca czasem modlitwy i wezwaniem do braterskiej miłości. Biskup pomocniczy z Bragi Antonio Couto poruszył serca pielgrzymów wygłaszając dwie przejmujące homilie.

Już podczas uroczystego otwarcia pielgrzymki, 12 czerwca po południu w Kaplicy Objawień, biskup zaprosił pielgrzymów do modlitwy. Oto, jak brzmiały ostatnie słowa orędzia powitalnego: „Pobłogosław Matko nadchodzące dni. Ucz nas, jak przeżyć je tak, jak Ty przeżyłaś swoje, zawsze pod opieką Boga i z troską o Boga. To prawda. Wielka prawda Twojego życia, Twoja najwspanialsza tajemnica. Wiedziałaś zawsze, że Bóg czuwa nad Tobą i napełnia Cię łaską. Ale umiałaś też stale opiekować się Bogiem, bo wiedziałaś, że On jest malutki. Otoczona czułością przez Boga, żyłaś ofiarowując Mu swoją czułość. Dlatego wszystkie pokolenia nazywały Cię «czcigodną»! Dlatego my pozdrawiamy Cię słowami: «Zdrowaś Mario...!»”

W homilii wygłoszonej podczas Eucharystii w dniu 13 czerwca uwypuklono znaczenie miłości we współczesnym społeczeństwie. Bp Antonio Couto powiedział „Jezus uczy, że kiedy zabijamy brata, to już wcześniej umarła w nas miłość; kiedy dopuszczamy się cudzołóstwa, już wcześniej umarła w nas miłość; kiedy kłamiemy i dajemy fałszywe świadectwo, już wcześniej umarła w nas miłość. Kiedy umiera w nas miłość, która jest prawdą prawdziwą (emet), to znaczy matczynym bezpieczeństwem, zaufaniem i oddaniem, już nie patrzymy na siebie jak na braci, ale na rzeczy, które posiadamy lub wyrzucamy, na środki, których możemy użyć, aby osiągnąć swoje cele albo na rywali do wyeliminowania.”

Sześć tysięcy pielgrzymów uczestniczyło w Eucharystii, którą koncelebrowało 156 kapłanów. Komunię przyjął dwa tysiące pańników. W Wydziale ds. Pielgrzymów zgłosiło się 45 grup przybyłych z następujących krajów: Australia, Austria, Belgia, Dania, Francja, Hiszpania, Irlandia, Martynika, Niemcy, Polska, Portugalia (zgłoszono tylko jedną grupę Portugalczyków mieszkających w Toronto), Singapur, Szwajcaria, USA, Wielka Brytania, Wietnam, Wyspa Reunion.

Portugalia nie przystąpiła do II wojny światowej. Zmarły Ojciec Święty Jan Paweł II podarował Sanktuarium Fatimskiemu kulę, która przeszła jego ciało podczas zamachu w Rzymie 13 maja 1981 roku; był to wyraz wdzięczności wobec Maryi za uratowanie życia papieża. Kulę umieszczono w koronie Matki Boskiej.

88. rocznica intronizacji figury Matki Boskiej

Figura Matki Boskiej, czczona w Kaplicy Objawień – sercu Sanktuarium Fatimskiego, została ufundowana w 1920 roku (trzy lata po objawieniach) przez Gilberto Fernandes dos Santos i intronizowana w Kaplicy 13 czerwca tego samego roku. Figura jest dziełem rzeźbiarza José Ferreira Thendim. 13 maja 1920 roku poświęcono ją w kościele parafialnym w Fatimie, ale w związku z zakazem wydanym przez władze świeckie, nie została tego dnia przeniesiona do Kaplicy Objawień; wprowadzono ją tam dopiero miesiąc później – 13 czerwca 1920.

13 maja 1946 roku legat papieski kardynał Massela ukoronował figurę. Korona, którą figura nosi wyłącznie w dniu wielkich uroczystości (na co dzień jest wystawiona w Sanktuarium na wystawie „Fatima Światło i Pokój”) jest wyjątkowym dziełem. Wykonało ją 12 jubilerów z Lizbony, którzy pracowali bez wynagrodzenia przez 3 miesiące. Korona waży 1200 gram, jest ozdobiona 313 perłami i 2679 kamieniami szlachetnymi. 13 października 1942 roku kobiety portugalskie ofiarowały ją Matce Boskiej, jak wotum dziękczynne za to, że Portugalia nie przystąpiła do II wojny światowej. Zmarły Ojciec Święty Jan Paweł II podarował Sanktuarium Fatimskiemu kulę, która przeszła jego ciało podczas zamachu w Rzymie 13 maja 1981 roku; był to wyraz wdzięczności wobec Maryi za uratowanie życia papieża. Kulę umieszczono w koronie Matki Boskiej.

Warto odwiedzić Fatimę!

Noc wydaje się dłuższa niż zwykle. Kilka godzin snu zostaje przerwane przez ogłaszające dzwonki budzików. Już czas... prysznica, trzeba się szybko ubrać, zjeść śniadanie, domknąć walizki i dotrzeć na dworzec. Jest szósta rano i zanim nastanie świt, autokar rozpoczyna długą podróż wioząc pięćdziesiąt osób i... tak wiele wyobrażeń, których chcielibyśmy dotknąć, jak najszybciej, u kresu tej podróży.

Trochę ponad czterysta kilometrów i około pięć godzin jazdy dzielą wiernych od sanktuarium maryjnego. Zgodnie z tradycją, wyruszają, jak co roku, niosąc w swoich sercach życzenia i prośby o zdrowie, spokój i szczęście dla tych, którzy pozostali, dla wierzących, dla niedowiarków i dla agnostyków. Wszyscy są obecni w ich modlitwach i

błaganiach w Sanktuarium Najświętszej Dziewicy.

Podróż wydaje się nieskończenie długa i zmęczenie maluje się na twarzach uczestników. Obowiązkowy przystanek na jednym z parkingów dobiega końca. Nie są tu sami; wiele autokarów czeka na innych wiernych, którzy dopijają poranną kawę przed wyruszeniem w dalszą drogę. Przebyli już połowę trasy, aby dotrzeć do sąsiedniego kraju, przekraczając granicę gdzieś w prowincji Caceres. Znowu w autokarze; zaczynają się pieśni i modlitwy do Matki Boskiej. Modlitwy trwają bez przerwy i zwiastują zbliżający się koniec podróży.

Około południa docierają do celu. Torby i walizki przenoszone są do hoteli, w których spędzą kilka dni. Niektórzy z wiernych stawiając stopy na tej ziemi, dziękują, że mogą być tu – w małej,

portugalskiej miejscowości, gdzie Pani z Fatimy przygarnia ku sobie miliony wierzących z całego świata; odwiedzają ją w poszukiwaniu pocieszenia, aby podziękować, odbyć pokutę albo - po prostu - z czystej i prostej ciekawości.

Wiadomo, że wiara przenosi góry; świadczą o tym setki przypadków osób, które po nawiedzeniu Sanktuarium odmieniają swoje życie, pokonują chorobę, stają się lepszymi ludźmi lub od tego momentu prowadzą życie bardziej uduchowione i nakierowane na bliźnich. Widać od razu, że warto przyjechać do Sanktuarium maryjnego w Fatimie, bez względu na to, czy jest się osobą wierzącą czy nie. Każdy zasługuje na to, aby doświadczyć pokoju i spokoju, którymi oddycha się w tym miejscu.

José Manuel Pena
Riveira - La Coruña, Hiszpania

Międzynarodowa Pielgrzymka Rocznicowa w maju 2008 Fatima, światło prawdy i nadziei dla świata

12.05.2008

Pielgrzymce rocznicowej w maju 2008 roku przewodniczył portugalski kardynał José Saraiva Martins, prefekt watykańskiej Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych.

Jak zwykle, momentem największej jedności była odprawiona 13 maja Msza Międzynarodowa, w której uczestniczyło około 250 tysięcy pielgrzymów przybyłych z 32 krajów świata. Koncelebrowało 24 biskupów i 226 księży.

Wszystkim zgromadzonym i tysiącom osób, które uczestniczyły w uroczystościach za pośrednictwem środków masowego przekazu, kard. José Saraiva Martins przypomniał niepodważalne dla chrześcijan zasady.

„W obliczu powszechnej utraty poczucia wartości i dezorientacji sumienia, Matka Boska wskazuje zasady, które nie podlegają negocjacji,

z których w sposób oczywisty powinno się korzystać, aby we właściwy sposób uformować życie obywatelskie i chrześcijańskie. Życie, rodzina, małżeństwo - jako nierozdzielny, wierny związek mężczyzny i kobiety, a nie w jakiś inny układ, miłość, godność osobista w każdej chwili i każdym wymiarze istnienia. To jest ludzkie i chrześcijańskie tło, atmosfera, w jakiej umieszczone jest orędzie i wydarzenia z Cova da Iria”, powiedział kardynał.

Portugalski dostojnik podkreślił także powołanie Fatimy do bycia „szkołą modlitwy”: „Fatima jest szkołą Prawdy, ponieważ broni nas przed bajeczkami i uczy spojrzenia na rzeczywistość i interpretowania jej poprzez Boże serce. Nie przemilcza kwestii ostatecznego losu człowieka, nie umniejsza obszarów naszej odpowiedzialności, ale wskazuje drogi,

które prowadzą do Tajemnicy. Fatima jest szkołą modlitwy, pojmowanej jako najważniejsza droga dotarcia do serca Boga; Fatima jest szkołą pokuty i szlachetnej ofiary z nas samych, gdyż zgodnie z wielką tradycją Kościoła najpiękniejsze owoce rodzą się i rozwijają z tego, co obumiera, w ciszy i schowane przed oczami świata, aby odrodzić się zgodnie z wolą Boga”.

W wywiadzie udzielonym w Sali Prasowej Sanktuarium jeszcze przed rozpoczęciem uroczystości kardynał José Saraiva Martins podkreślał znaczenie misji Fatimy dla świata. „Przybycie do Fatimy jest dla mnie osobiście przypomnieniem jednej z największych - jeśli nie największej - «epopei maryjnych» minionego stulecia, jednego z najważniejszych wydarzeń znaczących historię Kościoła w Portugalii i wielu innych krajach na wszystkich kontynentach; to przeżywanie cudownej historii, nie tylko w wymiarze kościelnym, ale także społecznym - historii, która jeszcze się nie zakończyła, ale wciąż trwa”, stwierdził dostojnik.

Spowiedzi przeniesione do nowego kościoła

Z okazji pielgrzymki rocznicowej w maju, spowiedzi w Sanktuarium Fatimskim zostały przeniesione do Kaplicy Pojednania w kościele Trójcy Przenajświętszej. Wejście do tak zwanej Strefy Pojednania odbywa się przez boczne rampy lub schody. W związku z większą liczbą konfesjonatów możliwa będzie spowiedź liczniejszych rzesz penitentów.

Prezydent Ukrainy – pielgrzym fatimski

24 czerwca Sanktuarium Fatimskie odwiedził prezydent Ukrainy. Wiktor Juszczenko i jego małżonka przybyli do Fatimy podczas oficjalnej wizyty prezydenckiej do Portugalii, która miała miejsce pod koniec czerwca.

Wielu Ukraińców z wielkim wzruszeniem witało przywódcę swojego państwa przybywającego na Plac Modlitwy w Sanktuarium Fatimskim.

Oficjalnego powitania dokonał ks. Virgílio Antunes, dyrektor Wydziału ds. Pielgrzymów, który był przewodnikiem licznej prezydenckiej delegacji podczas zwiedzania Sanktuarium: Kaplicy Objawień (gdzie para prezydencka spędziła kilka chwil na modlitwie), Bazyliki

i kościoła Trójcy Przenajświętszej. Prezydent i jego małżonka byli bardzo zainteresowani zagadnieniami związanymi z Fatimą; wykazali się także znajomością historii tego miejsca i orędzia, szczególnie w odniesieniu do nawrócenia Rosji.

Prezydent Ukrainy, cały czas otoczony przez silną ochronę, umieścił płonąca świecę w przeznaczonym do tego miejscu, obok Kaplicy Objawień.

W Księżce Pamiątkowej Sanktuarium Wiktor i Katerina Juszczenko wpisali słowa błogosławieństwa bożego dla świata i, na zakończenie wizyty, ofiarowali Sanktuarium ikonę Matki Boskiej.

W Fatimie dzieci modliły się o prawdę

Tysiące dzieci z całej Portugalii (i mała grupa z Austrii) wzięło udział w jednej z najbardziej niezwykłych uroczystości, jaka odbywa się w maryjnym Sanktuarium w Fatimie – Pielgrzymce Dzieci. Organizowana tradycyjnie 9 i 10 czerwca pielgrzymka odbyła się już po raz 30.

Przesycona jak zawsze atmosferą zabawy i modlitwy, tegoroczna pielgrzymka miała szczególne znaczenie jako inauguracja obchodów stulecia urodzin Franciszka Marto; wyjątkowy był również temat pielgrzymki: „Jezu, tylko Ty jesteś Prawdą”. Przez cały czas, poczynając od uroczystości wigilijnej w dniu 9 czerwca, prowadzonej przez biskupa diecezji Leiria-Fatima, starano się – poprzez gesty, symbole i przykłady wzięte z życia – ukazać uczestnikom znaczenie prawdy jako znaku miłości.

Eucharystii w dniu 10 czerwca p r z e w o d n i c z y ł rektor Sanktuarium ks. Luciano Guerra. Podczas homilii, jako symboliczne p r z e d s t a w i e n i e potrzeby, przynaglenia

do prawdy i jej odkrycia, miał miejsce gest zburzenia czarnego muru obrazującego kłamstwo. W murze znajdował się ogromny krzyż przykryty również czarnymi płótnami; zdjęto je, aby ukazać piękno i siłę, którą w życiu każdego człowieka powinno być poszukiwanie prawdy.

Ks. Luciano Guerra powiedział w tym momencie: „Ukaż się prawdę Krzyża Chrystusowego! Opadnijcie gęste welony kłamstwa, które zakrywacie prawdę Krzyża Chrystusa! Jezus umiłował prawdę i dlatego otaczało go kłamstwo oraz nienawiść. W dniu, w którym odrzucimy kłamstwo, Krzyż Jezusa ukaże nam się jako krzyż kwitnący, krzyż światła, krzyż prawdy, krzyż miłości, krzyż Życia. Upadnijcie więc mury kłamstwa, które otaczacie Krzyż Chrystusa! Niech objawi się całe piękno Krzyża Naszego Pana Jezusa Chrystusa. Tu i teraz,

w głębi naszych serc powiedzmy, że chcemy być dziećmi światła, chcemy kochać prawdę, która jest w kwitnącym krzyżu Jezusa Chrystusa”.

Na zakończenie mszy świętej bp Antonio Marto, ordynariusz diecezji Leiria-Fatima, wezwał swoich „przyjaciół i przyjaciółki” (jak ma w zwyczaju nazywać dzieci) do bycia świadkami prawdy. „Dziś Jezus poprosił mnie – mnie: biskupa i następcę apostołów – abym wam powiedział: Jezus potrzebuje was, tak jak potrzebował małego Franciszka, pastuszka z Fatimy, aby dzięki wam odnaleźć miłość w prawdzie i prawdę w miłości” i podkreślił, że Jezus „pamięta o

każdym z was” i dlatego „chce, abyście byli wielcy w miłości do prawdy, w miłości do innych; wielcy w radości życia”.

Jak to jest w zwyczaju podczas tej pielgrzymki, dzieci obecne w Fatimie otrzymały pamiątkę uczestnictwa w niej. W tym roku była to książka „Jezu, tylko Ty jesteś Prawdą”, wydanie specjalne z

tekstami z lekcjonarza liturgicznego na każdą niedzielę do 11 czerwca 2009 roku tj. do dnia, w którym Sanktuarium zakończy uroczystości upamiętniające setną rocznicę urodzin Franciszka Marto.

Ksiądz rektor też dostał prezent!

Na zakończenie Eucharystii bp Antonio Marto podarował prezent również – zupełnie tym zaskoczonym – rektorowi Sanktuarium. Była to wyjątkowa książka dokumentująca pielgrzymki dziecięce od 1978 roku. Oto szczególne słowa umieszczone we wstępie do tego albumu: „Portugalskie dzieci mówią: «Dziękujemy bardzo, księżę rektorze, za księdza dobroć i za wszystko, co ksiądz dla nas uczynił!»”

13 czerwca 2008, w rocznicę drugiego objawienia Maryi w Fatimie oraz dzień upamiętniający intronizację figury Matki Boskiej w Kaplicy Objawień, został poświęcony i zainaugurowany na cmentarzu w Ourém pomnik Hiacynty Marto – widzącej z Fatimy, zmarłej 20 lutego 1920 roku.

Ten wyraz hołdu dla widzącej

W Ourém wzniesiono pomnik Hiacynty

pastuszki, beatyfikowanej wraz z jej bratem Franciszkiem przez papieża Jana Pawła II 13 maja 2000, był efektem wspólnego działania władz miejskich Ourém oraz Sekretariatu ds. Pastuszków, reprezentowanego przez wielbego ks. Kondora, Wicepostulatora ds. Kanonizacji Franciszka i Hiacynty Marto.

Sanktuarium Fatimskie przyłączyło się do inicjatywy, w której uczestniczyli przedstawiciele władz świeckich i kościelnych z Ourém i Fatimy oraz rodziny pastuszków fatimskich i barona Alvaiażere.

Pomnik będzie przypominał mieszkańcom Ourém i wiernym odwiedzającym to miasto, miejsce, w którym spoczywało ciało błogosławionej Hiacynty Marto przez 15 lat, od jej śmierci do 12 września 1935 roku, kiedy zostało przeniesione na cmentarz w Fatimie, a następnie do bazyliki Matki Boskiej Różańcowej w

Sanktuarium Fatimskim, 30 kwietnia 1951 roku.

Ceremonia była tak skromna, jak osoba, którą upamiętniała – Hiacynta.

Poświęcenia i inauguracji dokonał ordynariusz diecezji Leiria-Fatima. Przy tej okazji bp António Marto podkreślił znaczenie aktu oddania hołdu i pielęgnowania historii. „Nie ma historii bez pamięci i nie ma pamięci bez wspomnień”, stwierdził i podziękował władzom miasta Ourém za uczestnictwo w uroczystej inauguracji. O życiu i świadectwie małej Hiacynty ordynariusz diecezji Leiria-Fatima powiedział: „także mali i skromni są w stanie wpłynąć na historię ludzkości i zbawienia”. Podkreślił także, że świętość „jest duchowym pięknem” i „największym wkładem, jaki chrześcijanie mogą wnieść do historii ludzkości”.

Autorem pomnika jest mistrz Soares Branco.

Sanktuarium w Recife istnieje od 1930 roku

Pierwsze wzmianki o kulcie Matki Boskiej Fatimskiej w brazylijskim mieście Recife (a dokładnie rzecz biorąc założonej przez jezuitów szkole – Colegio Nobrega) dotarły do Sanktuarium Fatimskiego dzięki kronice przysłanej przez ks. João de Miranda SJ. 13 sierpnia 1931 roku opublikowano w miesięczniku „Voz de Fatima” relację z odsłonięcia w kaplicy nowej figury Matki Boskiej Fatimskiej; miało to miejsce 13 sierpnia 1930 roku. „O pierwszej w nocy dokonaliśmy w

naszej kaplicy uroczystej inauguracji nowej figury Matki Boskiej Fatimskiej. Kaplica była wypełniona do ostatniego miejsca”.

Ksiądz António Paulo Ciriaco Fernandes SJ w książce „Fatima – Świątowie Sanktuarium” w rozdz. VI („Brazylia otoczona opiekuńczym płaszczem Pani z Fatimy”), str. 106 pisze: „uwzględniłem, że największym i najstarszym ośrodkiem tego budującego krzewienia (kultu Matki Boskiej Fatimskiej w Brazylii) było bez wątpienia Colegio Nobrega, już od 1928 roku, a być może nawet wcześniej.”

W archiwum gromadzącym materiały dotyczące kultu Matki Boskiej Fatimskiej na świecie, Sanktuarium posiada opis zawarty w tej samej książce, zaczynający się od słów: „Jeszcze raz nieskończona mądrość Boża pozwoliła na zbratanie się Portugalii i Brazylii w wielkim akcie, który miał miejsce 19 marca 1917 roku, kiedy to portugalscy księża jezuita założyli w mieście Recife Colegio Nobrega”. Mniej niż dwa miesiące przed

pierwszym objawieniem Matki Boskiej w Fatimie! Warto dodać, że w krótkim czasie po objawieniach wiadomość o nich dotarła do miasta Recife.

Potem nadeszły wieści o poświęceniu kamienia węgielnego nowego kościoła (5 października 1933), o rozpoczęciu prac (w styczniu 1934), o uroczystej inauguracji (8 września 1935) etc. i tak przez cały czas, aż do dziś. Sanktuarium w Fatimie posiada jeszcze inne opracowanie, opisujące początki brazylijskiego sanktuarium. Jest to książka księdza Luisa Gonzagi Cabrala SJ „Niepublikowane i Rozproszone – VIII – Listy z podróży (2°)”, Braga, 1936, ss. 315-326. Autor zwraca uwagę na wysokość wieży kościelnej i ogromne rozmiary figury Matki Boskiej Fatimskiej.

Wielu jezuitów portugalskich (i nie tylko) było w Brazylii prekursorami krzewienia nabożeństwa pierwszych pięciu sobót, jeszcze przed jego oficjalnym zatwierdzeniem. Wyróżnia się tu ks. José Aparicio, o którym powiedziano, że nie można mówić o historii Fatimy nie wspominając jego osoby.

*Ksiądz Luciano Cristino,
dyrektor Wydziału ds. Studiów
Sanktuarium Fatimskiego*

Zwycięstwo Matki Boskiej w Casciana Terme

Znowu Matka Boska zatriumfowała na wzgórzach Toskanii!

Od 11 do 18 maja Figura Pielgrzymująca z Fatimy była wystawiona w parafii Matki Boskiej Wniebowziętej w miejscowości Casciana Terme, w prowincji Piza we Włoszech. Proboszczem jest tam ks. Ernesto Testi.

Figurę sprowadzili księża ze zgromadzenia Sług Niepokalanego Serca Maryi, którzy zorganizowali w tygodniu nawiedzenia dni modlitewne poświęcone: parafii, rodzinie, ludziom starszym i chorym, powołaniom, kapłanom i młodzieży.

Podczas tygodnia przesyconego głęboką duchowością, księża przekazywali nam poruszające serca wiernych i wciąż aktualne orędzie fatimskie.

Kościół był cały czas wypełniony ludźmi, wielu z nich przystąpiło do spowiedzi. Przybyli także wierni w innych parafii i miast. Bp Fausto Tardelli z diecezji San Miniato wygłosił dwie przejmujące homilie poświęcone Matce Boskiej.

17 maja odbyła się procesja z Figurą. Tam gdzie przechodziła Królowa Nieba i Ziemi, mieszkańcy oświetlali swoje domy. Bez wątpienia

pozostanie Ona na zawsze w ich sercach. Na zakończenie procesji księża zawierzyli parafię i wszystkich obecnych Niepokalanemu Sercu Maryi.

Ostatniego dnia (18 maja) po mszy świętej Figura Pielgrzymująca została odprowadzona przez wiernych do helikoptera. Obecnych było ponad 2500 osób! Na pożegnanie Maryi powiewano białymi chusteczkami; było to bardzo wzruszające, widziałam tylu płaczących ludzi... tak wiele serc poruszyła Biała Pani. Z pewnością będziemy wspominali ten wspaniały tydzień i wielkie zwycięstwo Matki Boskiej!

Wszystkim uroczystościom towarzyszył śpiew siostr ze zgromadzenia Sług Niepokalanego Serca Maryi, których anielskie głosy przepelnione były pokojem i łagodnością.

Myślę, że Matka Boska przybyła do nas, aby – dzięki księżom – pozostawić także tutaj swoje orędzie, to samo, które przekazała w Cova da Iria: wezwanie do nawrócenia, pojednania,

odkupienia i poświęcenia.

Zapraszam wszystkich, aby się Jej zawierzyli, aby poczuli Jej opiekę i przewodnictwo w drodze do Syna - Jezusa.

Dziękuję księżom: Stefano, Paolo i Nicola za przekazywanie orędzia Matki Boskiej i pokazanie tak wielu ludziom tego, co odbywa się zawsze 13 dnia każdego miesiąca od maja do października w Fatimie.

Moje podziękowanie dla ukochanej Matki z Nieba... gdzie Ona się pojawia, zawsze zwycięża; a gdzie zwycięża Matka zwycięża także Jezus!

Aleksandra Bimbi, Włochy

Oreǳie biskupa diecezji Leiria-Fatima dla Namaacha

Archidiecezja Maputo i inne diecezje Mozambiku uczciły kolejną rocznicę objawień w Cova da Iria, w Portugalii organizując 17 i 18 maja uroczystości religijne, w których uczestniczyły liczne rzesze pielgrzymów.

Głównym miejscem uroczystości było Sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w Namaacha, wzniesione dla upamiętnienia 25. rocznicy objawień w Fatimie.

W tym roku biskup diecezji Leiria-Fatima wystosował oreǳie do pielgrzymów zgromadzonych w Namaacha. To sanktuarium, napisał bp Antonio Marto, „przenosi do Afryki echo tego szczególnego oreǳia, które

Matka Boska przyniosła całej ludzkości, także Afryce”.

„Maryja ukazuje się jako Matka Miłosierdzia, daje nam odczuć swój ogromny ból i wielką miłość, jaką obdarza ludzkość, przynosi oreǳie pocieszenia i nadziei. Na początku tego tysiąclecia Ona wciąż podtrzymuje nas na duchu: Nie bójcie się! Nawracajcie się! Nawracajcie wasze serca ku miłosiernej miłości Boga!”, napisał bp Antonio w swoim oreǳiu, które zakończył modlitwą: „Bracia i siostry pielgrzymi: modlę się o to, aby Matka Boska Fatimska była blisko was i zawsze udzielała wam swojej macierzyńskiej pomocy”.

6. Pielgrzymka podkreśliła rolę Matki Boskiej jako uczennicy i misjonarki

W maju 2008 roku w północnej części miasta Porto Alegre w Brazylii, tysiące osób przebyło pieszo cztery kilometry, aby oddać cześć Matce Boskiej Fatimskiej.

Wielu wiernych przyłączyło się na trasie do 6. Pielgrzymki Fatimskiej, która rozpoczęła się w parafii pod wezwaniem św. Róży z Limy, a zakończyła w sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w Porto Alegre. Rektor sanktuarium ks. José Luiz Schaedler i inni duchowni odprawili mszę połową na terenie Instytutu Edukacyjnego św. Franciszka. Pielgrzymka wyznaczała zakończenie nowenny, której celem było ukazanie matczynego oblicza Maryi, jako uczennicy i misjonarki w dziele utrzymania życia oraz troski o bliźniego.

W pielgrzymce - obok figury Matki Boskiej Fatimskiej - wierni nieśli wizerunki pastuszków Franciszka i Hiacynty oraz liczne transparenty z hasłami dotyczącymi pokoju, ochrony zdrowia i bezpieczeństwa. W 6. Pielgrzymce Fatimskiej uczestniczyli zarówno dorośli, jak i dzieci; wszyscy modlili się z żarliwością i wiarą. Wiele osób, których prośby już zostały wysłuchane, dziękowało w ten sposób Matce Boskiej. Inni prosili o zdrowie, pracę i poczucie bezpieczeństwa.

Najistotniejszym zjawiskiem wydaje się być coraz większy udział dzieci i młodzieży w tej pielgrzymce; przybývają tu, aby modlić się z pastuszkami z Fatimy. Ich pobożność wzrasta z roku na rok. To wyraz zainteresowania tematami troski o życie i Królestwa Bożego - powiedziało jedno z dzieci, które niosło w pielgrzymce fertron z figurą błogosławionej Hiacynty.

W sanktuarium Matki Boskiej Fatimskiej w Porto Alegre znajduje się kaplica poświęcona pastuszkom z Fatimy. Figury błogosławionych przybyły tu z Sanktuarium w Fatimie, gdzie zostały poświęcone.

santuariodefatima@institutosaofrancisco.com.br

Fatima na Old Jersey

Na niewielkiej wyspie Jersey mieszka ponad dziesięć tysięcy Portugalczyków. Terytorium to - choć podlega Koronie brytyjskiej - posiada własny, niezależny rząd. Wyspa położona jest na Kanale La Manche, niedaleko wybrzeży Francji.

W jednej z miejscowości na Jersey znajduje się kościół katolicki pod wezwaniem św. Tomasza, a w nim kaplica poświęcona Matce Boskiej Fatimskiej. Została ona wybudowana z pieniędzy zebranych przez lokalną społeczność i zainaugurowana w 2007 roku.

Na jednej ze ścian umieszczono wizerunek Matki Boskiej Fatimskiej wykonany ze sprowadzonych z Portugalii ceramicznych kafli azulejos, wyprodukowanych przez szczyjącą się długoletnią tradycją firmę „Viúva Lamego”. Inny ceramiczny obraz przedstawia objawienia w Fatimie z Matką Boską i trójmiem dzieci.

Kaplica jest wyjątkowa, ponieważ wszyscy, którzy przybývają tu w zwykłe dni lub święta i uroczystości poświęcone Matce Bożej, czują się tak, jakby nawiedzali Portugalie i Fatimę. Dwa razy w roku - w niedziele najbliższe 13 maja i 13 października - przyjeżdżają kapłani z Portugalii, aby uczestniczyć w uroczystościach rocznicowych.

W kaplicy znajdują się stoły, na których zapala się świece wotywnie; umieszczono tam także księgę, do której ludzie wpisują swoje modlitwy i prośby. Jest to miejsce nieustannej modlitwy i skupienia.

Przyjeǳcie na naszą wyspę i odwiedźcie tę kaplicę.

Prac. Nicholas France

Solidarność życia chrześcijańskiego w Fatimie

Jako wyraz ludzkiego i chrześcijańskiego braterstwa, Sanktuarium w Fatimie stara się rozwijać różne akcje solidarnościowe.

Oprócz ofiar zbieranych podczas Eucharystii sprawowanych w Sanktuarium Fatimskim, miały miejsce również kolekty inicjowane przez Konferencję Episkopatu lub diecezję Leiria-Fátima, przeznaczone m.in. na środki masowego przekazu, Uniwersytet Katolicki, Caritas, duszpasterstwo więziennictwa, miejsca święte, świętopietrze, emigrantów, seminaria duchowne, potrzeby diecezji; zawsze, kiedy tylko jest to możliwe Sanktuarium współpracuje na rzecz konkretnych akcji i projektów.

Ostatnio Sanktuarium rozwinęło również specjalne zbiórki na sprawy uważane za naglące i pilne. Jedną z nich miała miejsce 13 maja 2008 i była przeznaczona na rzecz ofiar konfliktu w Darfurze. Dzięki gestowi solidarności pielgrzymów w Fatimie zebrano wówczas 69.100,63 euro, a

Sanktuarium dodało jeszcze 5.000 euro. Cała kwota zostanie przekazana na narodowy Caritas. Przypomnijmy, że 8 grudnia minionego roku bp Adwok – biskup pomocniczy z Chartumu – wygłosił w Domu Matki Boskiej Bolesnej w Sanktuarium Fatimskim konferencję poświęconą sytuacji chrześcijan w tym afrykańskim kraju, ze szczególnym uwzględnieniem problemu przemocy w regionie Darfuru.

Przy tej okazji ks. Luciano Guerra ogłosił, że Sanktuarium Fatimskie podejmie konkretne działania mające na celu pomoc dla narodu sudańskiego; deklarację tę spełniono podczas pielgrzymki w maju.

Sanktuarium Fatimskie uznało także za wyjątkowe i wymagające wsparcia dwie inne sytuacje na świecie. W związku z tym przekazano organizacji Caritas po 5.000 euro na pomoc dla ofiar huraganu Nagris w Myanmar (dawna Birma) oraz dla poszkodowanych podczas trzęsienia ziemi w Chinach.

Międzynarodowy Dzień Modlitwy za Kościół w Chinach

W odpowiedzi na wezwanie wystosowane przez papieża Benedykta XVI do całego Kościoła katolickiego, Sanktuarium w Fatimie przyłączyło się do inicjatywy Dnia Modlitwy za Kościół w Chinach. 24 maja, podczas wszystkich oficjalnych nabożeństw w Sanktuarium, rozpowszechniano i odmawiano modlitwę ułożoną przez Ojca Świętego, a skierowaną do Matki Boskiej z Sheshan.

Podczas Mszy Świętej Międzynarodowej odprawianej o godzinie 11.00 w kościele Trójcy Przenajświętszej wyjaśniono kontekst apelu papieża. Rektor Sanktuarium, koncelebrujący tę mszę wraz z kilkunastoma kapłanami, powiedział, że celem inicjatywy Ojca Świętego jest ukazanie trudnej rzeczywistości katolików w Chinach oraz wezwanie do modlitwy „za tych, którzy w milczeniu znoszą sytuację ucisku”.

Prałat Luciano Guerra przypomniał, że katolicyzm (przyniesiony przez pierwszych misjonarzy) jest obecny w tym kraju od pięciu wieków i chociaż - z powodów „społecznych,

politycznych i innych”, które to uniemożliwiły - nigdy nie był religią dominującą, to przetrwał do dziś, mimo trudności, uwieżeń i prześladowań. Kościół katolicki w Chinach, pozostający w łączności z Rzymem i Ojcem Świętym, jest znany jako „Kościół Milczenia”. Rektor przypomniał, że obecne prześladowania są związane z wprowadzeniem w Chinach reżimu komunistycznego. „Wielki mur komunizmu - Mur Berliński - upadł, ale w niektórych miejscach, nadal obecny jest materializm, podkreślający wartość materii. (...) Jeśli jakiś ustrój jest oparty na materializmie ateistycznym, pozbawiony Boga, to zaczynają się prześladowania religii”, a także katolików, którzy nie chcieli zerwać więzów z papieżem. W modlitwie napisanej przez Benedykta XVI do czczonej w Chinach Matki Boskiej z Sheshan, czytamy prośbę: „Wspomagaj katolików, aby byli zawsze wiarygodnymi świadkami tej miłości (Chrystusa), zachowując więź ze skałą Piotrową, na której zbudowany jest Kościół.”

Fátima - Światło i pokój

Dyrektor: Ks. Luciano Guerra
Edycja, Redakcja: Santuário de Nossa Senhora do Rosário de Fátima
Contribuinte n.º 500746699
Adres: Santuário de Fátima - Apartado 31 - 2496-908 FÁTIMA (Portugal) * Telef.: +351.249.539.600 * Fax: +351.249.539.668 * E.mail: ccs@santuário-fatima.pt - www.santuário-fatima.pt
Druk: Gráfica Almondina
Adres: Torres Novas
Depósito Legal: 210650/04
Registo: ICS 124521
Assinatura Anual:
Portugal: 5 € - Resto do mundo: 10 €

FATIMA ŚWIATŁO I POKÓJ - PRZEDŁUŻENIE / NOWE PRENUMARATY

ROCZNA PRENUMERATA = 4 NUMERY

Wyślij swoje zamówienie na subskrypcję na adres: assinaturas@fatima-santuario.pt

Zaznacz język, w jakim chcesz otrzymywać czasopismo:

niemiecki , hiszpański , francuski , angielski , włoski , polski , portugalski

Koszt przedłużenia lub nowej prenumeraty: Portugalia: 5 € | Reszta świata: 10 €
 Przelew bankowy krajowy (Millenium BCP) NIB: 0033 0000 50032983248 05
 Przelew bankowy międzynarodowy IBAN: PT50 0033 0000 5003 2983 2480 5 BIC/SWIFT: BCOMPTPL / Czek lub przekaz pocztowy: Santuario de Nossa Senhora de Fatima, Apartado 31, 2496 908 Fatima Portugal

Pomóż nam rozpowszechnić orędzie Matki Boskiej poprzez czasopismo „Fatima Światło i Pokój”!

Stulecie urodzin błogostawionego Franciszka Marto

Krótką opowieść o życiu pełnym łaski

Franciszek Marto urodził się 11 czerwca 1908 roku w Alujstrel, w parafii Fatima, gdzie został ochrzczony 20 czerwca.

Był synem Manuela Pedro Marto i Olimpij de Jesus, bratem Hiacynty Marto (1910 - 1920) i kuzynem Łucji de Jesus (1907 - 2005). To tym dzieciom (na wiosnę, w lecie i na jesieni 1917 roku) objawił się Anioł w miejscu zwanym Loca do Cabeço i przy studni w domu Łucji oraz Matka Boska Różańcowa: 13 maja, czerwca, lipca, września i października 1917 roku w Cova da Iria, a 19 sierpnia 1917 roku w Valinhos.

23 grudnia 1918 roku Franciszek zachorował na grypę z powikłaniami płucnymi; zmarł 4 kwietnia 1919 roku, wypowiadawszy się i przyjąwszy Komunię Świętą. 5 kwietnia został pochowany na cmentarzu parafialnym w Fatimie. W uzupełnieniu do procesu parafialnego zarządzanego przez arcybiskupa Mitilene w październiku 1917 i przekazanego do Patriarchatu Lizbony 28 kwietnia 1919, proboszcz z Fatimy napisał (z datą 18 kwietnia 1919): „Widzący Franciszek zmarł o godzinie dziesiątej wieczorem 4 kwietnia bieżącego roku na skutek trwających 5 miesięcy przewlekłych

powikłań płucnych; przyjął sakramenty z pełną świadomością i pobożnością. I potwierdził, że widział Matkę Boską w Cova da Iria i w Valinhos”. 17 lutego 1952 roku jego doczesne szczątki zostały ekshumowane z miejsca, gdzie go pochowano i 13 marca tego roku przeniesione do bazyliki w Fatimie, gdzie złożono je w transepcie po prawej stronie.

Proces beatyfikacyjny Franciszka rozpoczął się 30 kwietnia tego samego 1952 roku, razem z procesem jego siostry Hiacynty. Jednak dopiero 3 sierpnia 1979 roku przekazano go do Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych. Proces został oficjalnie otwarty 20 grudnia tego roku. W kwietniu 1981 roku wydano pozytywną opinię o możliwości praktykowania przez dzieci cnót w stopniu heroicznym; otwierało to drogę do ich beatyfikacji i kanonizacji, mimo że nie byli męczennikami. Dekret o heroiczności cnót dwojga pastuszków został podpisany przez papieża Jana Pawła II 13 maja 1989 roku i nadawał im tytuł „czcigodnych”.

28 czerwca 1999 roku, w obecności Ojca Świętego, ogłoszono dekret Kongregacji Spraw Kanonizacyjnych o cudzie przypisywanym wstawiennictwu Franciszka i

Hiacynty, dotyczącym osoby Marii Emilii Santos.

13 maja 2000 roku w Fatimie papież Jan Paweł II beatyfikował pastuszków Franciszka i Hiacyntę Marto, wyznaczając dzień 20 lutego (dzień śmierci Hiacynty), jako datę ich liturgicznego wspomnienia. Oficjalne rozpoczęcie procesu kanonizacyjnego prowadzonego przez Kongregację Spraw Kanonizacyjnych miało miejsce 17 listopada 2004 roku.

Ksiądz Luciano Cristino

W Fatimie zainaugurowano Drogę Światła

W maju tego roku katolicki ruch „Testimoni del Risorto” (Świadkowie Zmartwychwstania), należący do wielkiej Rodziny Salezjańskiej, ofiarował Sanktuarium Fatimskiemu Via Lucis (Drogę Światła), wykonaną przez włoskiego artystę Vanni Rinaldi.

Poświęcenie i inauguracja Drogi Światła odbyły się 2 czerwca; obecni byli przedstawiciele ruchu „Testimoni del Risorto” oraz rzesze pielgrzymów.

Via Lucis, umieszczona w atrium między Kaplicami Zmartwychwstania i Najświętszego Sakramentu (w tak zwanej Strefie Pojednania) w kościele Trójcy Przenajświętszej, składa się z czternastu obrazów przedstawiających Tajemnicę Zmartwychwstania Jezusa Chrystusa od momentu, gdy Jezus powstaje z martwych po śmierci, aż do dnia Pięćdziesiątnicy, kiedy Zmartwychwstały zsyła na uczniów obiecanego Ducha Świętego.

Uroczystość rozpoczęła się Eucharystią w bazylice fatimskiej. W homilii bp Antonio Marto, ordynariusz

diecezji Leiria-Fatima, mówił o zmartwychwstaniu Jezusa, jako „wypływającej z Ewangelii wielkiej

radości”, która na zawsze zmieniała ludzkość.

„Wszyscy znamy Drogę Krzyżową, podczas której rozważamy i

przeżywamy wewnętrznie Tajemnicę Męki i Śmierci Jezusa. Via Lucis pomoże nam przeżyć całe piękno świętej Drogi Światła. To dwie strony tego samego medalu – Tajemnicy Zmartwychwstania Chrystusa”, wyjaśnił bp Antonio Marto, który błagał Jezusa Zmartwychwstałego: „Panie Zmartwychwstały, Boże pośród nas, przywróć nam ufność w życie, dobro i piękno”.

Po uroczystym poświęceniu i inauguracji Vanni Rinaldi powiedział, że uważa za „zaszczyt i wielki przywilej” to, iż jego dzieła znalazły się w Sanktuarium Fatimskim, miejscu „uważanym za centrum powszechnej wiary”.

Sanktuarium Fatimskie wydało z tej okazji niewielką broszurę w języku portugalskim ze stacjami Drogi Światła, zatytułowaną „Via Lucis”. Tekst napisał sam artysta w oparciu o „In Camino com il Risorto” (W drogę ze Zmartwychwstałym), autorstwa ks. Sabino Palumbieri – założyciela ruchu „Testimoni del Risorto” i profesora antropologii teologicznej na Pontificio Ateneo Salesiano w Rzymie.